

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/376/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717210479
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5717210479.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobkyne: P. P., nar. XX.XX.XXXX, E. B. XXX, XXX XX B., proti žalovaným: 1/ BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, práv. zast.: JUDr. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, 2/ ELBA, a.s., IČO: 31 615 651, Československej armády 264/58, 967 01 Kremnica, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v rade 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Martin zo dňa 18.8.2017 č.k. 21Csp/154/2017-24, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Martin ako súd prvej inštancie uznesením rozhodol o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že žalovaný 1/ je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, obsiahnutej v Zmluve o úvere č. 5682361007 zo dňa 16.03.2007, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného 1/, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Žalovaný 2/ je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, obsiahnutej v Zmluve o úvere č. 5682361007 zo dňa 16.03.2017, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného 1/, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. O trovách neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že z predloženej zmluvy o úvere mal súd preukázané, že žalobkyňa uzavrela s právnym predchodcom žalovaného zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 1 659,70 eur (50.000,- Sk), pri ročnej úrokovej sadzbe 23 %, ktorý sa zaviazala splatiť v pravidelných 60 mesačných splátkach vo výške 46,87 eur (1.412,- Sk) a to vždy ku 16. dňu v mesiaci. Vychádzajúc z povahy účastníkov tohto zmluvného vzťahu, predložená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou. Súd je teda z úradnej moc povinný preskúmať, či táto úverová zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či bola uzavretá v súlade s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov a to nie len tých, ktoré vyplývajú priamo z obsahu predloženej formulárovej úverovej zmluvy ale aj ďalších podmienok, ktoré sú súčasťou všeobecných úverových podmienok. V prípade absencie zákonom predpísaných náležitostí ako je napr. doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti úveru (predložená zmluva o úvere tieto údaje neobsahuje), sa totiž úver podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov a je dôvodné zmluvu vyhlásiť za neplatnú. Súd je v danej veci rovnako povinný preskúmať z úradnej moci aj to, či nárok žalovaného 1/ uplatnený voči žalobkyňi prostredníctvom predloženia dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne je oprávnený a v akom rozsahu a či nedošlo k premlčaniu pohľadávky veriteľa. Súčasťou predloženej úverovej zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá má slúžiť ako zabezpečovací inštitút splnenia záväzku vyplývajúceho z tejto zmluvy. Konkrétna výška zrážok však v zmluve nebola určená. Z predloženého

potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne vyplýva, že zo mzdy žalobkyne boli v mesiaci máj a jún 2017 vykonané zrážky vo výške 46,87 eur mesačne z titulu zmluvy o úvere č. 5682361007 zo dňa 16.03.2007, avšak vzhľadom na námietky zamestnanca (žalobkyne) voči týmto zrážkam zo mzdy zrazené sumy zamestnávateľ vedie na depozitnom účte a neboli doposiaľ poukázané veriteľovi (žalovanému 1/). Výška pohľadávky z úverovej zmluvy však v predloženej žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy nie je riadnym spôsobom konkretizovaná, nie je špecifikované ani to, z akých čiastkových pohľadávok pozostáva, aká časť vyčísleného dlhu predstavuje pohľadávka na vrátenie úveru, aká časť dlhu predstavuje pohľadávka na zaplatenie úroku za poskytnutie úveru a akú časť dlhu tvoria úroky z omeškania a právo na zaplatenie iných poplatkov. Žalobkyňa sa žalobou vo veci samej domáha určenia neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Do času právoplatného rozhodnutia vo veci samej žiada dočasne upraviť pomery strán sporu tak, aby nedochádzalo k vykonávaniu zrážok z jej mzdy. V tejto súvislosti súd dodáva, že špecifickosťou dohody o zrážkach zo mzdy je to, že nie je len prostriedkom na zabezpečenie hlavného záväzku, ale aj určitým spôsobom splácania dlžníkovho záväzku. Veritelia uzatváraním dohôd o zrážkach zo mzdy a ich predkladaním zamestnávateľom dlžníkov obchádzajú ustanovenia zákonov na ochranu spotrebiteľov a snažia sa tým vyhnúť súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré vyplývajú z úverových vzťahov. Uplatnením dohody o zrážkach zo mzdy u zamestnávateľa dlžníka bez súdneho prieskumu tohto úverového vzťahu môže vzniknúť situácia, kedy dohodou budú zabezpečené nielen pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy, ktoré sú v súlade so zákonom ale aj tá časť pohľadávky, ktorá vyplýva z neprijateľných zmluvných podmienok príp. nárok veriteľa, ktorý je už premlčaný a tak rozsah veriteľom vymožených finančných prostriedkov týmto spôsobom môže značne prevýšiť výšku reálneho dlhu spotrebiteľa tak, ako by bol určený v prípade súdneho preskúmania zmluvných podmienok a oprávnenosti nároku veriteľa ako takého. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí obsahovať výšku pohľadávky, ktorá má byť týmto spôsobom zabezpečená a rovnako aj výšku čiastkových pohľadávok, z ktorých sa celková pohľadávka skladá, inak nespĺňa zákonom predpísané požiadavky na určitosť a jasnosť právnych úkonov tak, ako je to uvedené v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše v čase podpísania tejto dohody ešte nebol splnený ani záväzok veriteľa (právneho predchodcu žalovaného 1/) dohodnutý úver poskytnúť žalobkyňu a teda v čase podpísania nevznikla ani povinnosť žalobkyňu úver splatiť. V danom prípade tak súd dospel k záveru, že žalobkyňa dostatočne osvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery strán sporu do času právoplatnosti meritórneho rozhodnutia tak, aby sa mesačnými zrážkami zo mzdy žalobkyne nezvyšovalo uspokojovanie pohľadávky zo zmluvy o úvere, ktorej súčasťou je sporná dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosti sa žalobkyňa domáha žalobou vo veci samej, a to aj s poukazom na reálnu hrozbu poškodzovania majetkových práv spotrebiteľa. Vymoženie pohľadávky veriteľa na základe dohody o zrážkach zo mzdy dostáva spotrebiteľa ako slabšej strany do veľmi nevýhodnej situácie a pre spotrebiteľa je takmer neriešiteľné získať späť neprávom vymožené finančné prostriedky a to na základe ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Postup, keď veriteľ z úverovej zmluvy vymáha svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi na základe dohody o zrážkach zo mzdy takým spôsobom, že sám určuje výšku dlhu, značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podstatným spôsobom zhoršuje a zvyrazňuje, čo preukazuje potrebu upraviť pomery strán sporu do času právoplatného meritórneho rozhodnutia súdu. Pre úplnosť súd uvádza, že hrozbu poškodzovania majetkových práv spotrebiteľa vidí súd aj napriek tomu, že zrazené sumy zo mzdy žalobkyne sú zamestnávateľom doposiaľ vedené na depozitnom účte a neboli vzhľadom na okolnosti prípadu poukázané žalovanému 1/. S ohľadom na uvedené skutočnosti, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa použitia predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy do času, kým súd rozhodne o jej platnosti a zároveň uložil žalovanému 2/, zamestnávateľovi žalobkyne, povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne na základe tejto spornej dohody a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O trovách neodkladného opatrenia súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP tak, že o nich rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Proti uzneseniu okresného súdu v celom jeho rozsahu podal odvolanie žalovaný v rade 1/. Odvolateľ vytýkal prvostupňovému súdu nedostatočne odôvodnenie rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia. Žalovaný v rade 1/ v podrobných dôvodoch svojho odvolania vznášal námietku nedostatku právomoci súdu tento spor prejednávať a bol toho názoru, že daný spor je spôsobilý na prejednanie na rozhodcovskom súde. Taktiež namietal nedostatok procesnej podmienky - naliehavého právneho záujmu podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p. zo strany žalobkyne. Ďalej zdôraznil, že žalobkyňa nijakým spôsobom nepreukázala nedostatok slobodnej vôle, ktorej absencia by mohla mať za následok

neplatnosť právneho úkonu, ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie, návrh žalobkyne zamietol a zaviazal žalobkyňu na úhradu trov konania žalovaných, alternatívne aby zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa. Vo svojom vyjadrení reagovala, na jednotlivé odvolacie dôvody žalovaného, pričom uviedla, že z povahy vecí vyplýva, že postupom súdu, keď žalovanému nedoručil návrh na začatie konania nemohlo dôjsť k porušeniu rovnosti, nakoľko návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa proti strane nezasiela. Žalobkyňa absolútne nesúhlasí s názorom žalovaného, že táto vec mala byť prejednaná v rozhodcovskom konaní. Žalovaný si priamo a autoritatívne v predformulovaných zmluvných podmienkach, prostredníctvom rozhodcovskej doložky určil pre prípad vzniku sporu príslušnosť rozhodcovského súdu. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Žalobkyňa sa nestotožnila ani s tvrdením žalovaného ohľadom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Jediným pasívne vecne legitimovaným je žalovaný, nakoľko postúpením pohľadávky na neho prešli oprávnenia a povinnosti vyplývajúce veriteľovi z predmetnej zmluvy. Naliehavý právny záujem žalobkyne je daný hlavne tým, že žalovaný požaduje od platiteľa mzdy žalobkyne výkon zrážok v rozsahu sumy, na ktorú žalovaný nemá žiadny nárok. Tým môže žalovaný každomesačne disponovať značnou časťou príjmu žalobkyne, čo spôsobuje výrazné obmedzenie žalobkyne v zabezpečovaní základných potrieb jej rodiny a spôsobuje jej značné finančné problémy. Tvrdenia žalovaného ohľadom nepreskúmateľnosti rozhodnutia okresného súdu považuje žalobkyňa za neopodstatnené, nakoľko odôvodnenie rozhodnutia obsahu spôsob a rozsah, ako sa súd prejednávanou vecou zaoberal, právne posúdenie, súd zdôraznil spotrebiteľský charakter úverovej zmluvy, poukázal na nekalé obchodné praktiky v tejto zmluve. Okresný súd výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vyporiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Na základe vyššie uvedeného sa žalobkyňa domáhala, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci v rámci odvolania žalovaného vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 234 ods. 2 CSP.

8. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením, súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Predbežné opatrenie je predbežným v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb. Nie sú teda opatreniami konečnými, ich účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, pretože nimi nenadobúda účastník práva, o ktorých bude rozhodnuté, až rozhodnutím vo veci samej. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania nie je naliehavá a navrhovateľ dostatočne neosvedčí bezprostredné

ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie výkonu súdneho rozhodnutia. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia zo strany navrhovateľa, nemôže byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia. Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd.

9. S poukazom na vyššie uvedené, je odvolací súd toho názoru, že bolo potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe dohody, ktorej platnosť je medzi účastníkmi konania sporná. Súdna prax dospela k záveru, že predbežným opatrením môže súd uložiť platiteľovi mzdy povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy podľa dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi konania, keď dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku nedôvodne vykonaných zrážok, podľa odvolacieho súdu z rovnakého dôvodu možno takýto zákaz uložiť aj veriteľovi ako oprávnenému z dohody o zrážkach zo mzdy. Nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému vykonávať právo z tejto dohody a platiteľovi mzdy realizovať dohodu, je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobkyne, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by sa na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobkyne finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje. Okresný súd dôvodne návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel a správne uložil žalovanému, ako aj platiteľovi mzdy zdržať sa použitia vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)